

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки та економічної теорії

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОЕКОНОМІКА ТА МАКРОЕКОНОМІКА»</p> <p>Галузь знань - 07 - «Управління та адміністрування» Спеціальність - 073 «Менеджмент» Освітня програма - «Менеджмент»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	8 кредитів / 240 годин
Семестр	3, 4
Форма контролю	залік, іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладачів	<p>Рибак Надія Олексіївна Посада: доцент кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 122 ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: nadiia.rybak@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: +380953993640</p> <p>Понедільчук Тетяна Василівна Посада: доцент кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 122 ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: tetiana.ponedilchuk@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: +380982518377</p>
Опис дисципліни	<p>Дисципліна «Мікроекономіка та макроекономіка» займає фундаментальне місце в схемі вивчення основ економічних знань, прийняття рішень в умовах раціонального ведення господарства в ринкових умовах господарювання. Дисципліна належить до циклу професійної та практичної підготовки, знайомить студентів з поняттям раціональної економічної</p>

	<p>поведінки, категоріями виробництва, розподілу і обміну в економіці. Питання, які розглядаються у процесі вивчення дисципліни мають важливе значення для майбутнього менеджера, оскільки дозволяють розкрити механізм функціонування економічної системи на основі поєднання макро- і мікроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою й апробованих економічною практикою.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна «Мікроекономіка та макроекономіка» базується на знаннях таких дисциплін як «Економічна теорія», «Історія економіки та економічної думки», «Вища математика», «Філософія».</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Метою вивчення дисципліни «Мікроекономіка та макроекономіка» є формування у студентів знання поведінки економічних суб'єктів у ринкових умовах, озброєння їх універсальним інструментарієм прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання. У центрі уваги мікроекономіки перебуває поведінка споживача і виробника та її оптимізація, ринковий попит і пропозиція, відносні ціни товарів, розподіл ресурсів за альтернативного їх використання, часткова і загальна рівновага тощо. У центрі уваги макроекономіки є формування знань про закономірності функціонування економіки на національному рівні на основі макроекономічних теорій, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою, та досвіду макроекономічної практики.</p>
Формат дисципліни	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
Очікувані результати навчання	<p>РН 04.1. Знати та використовувати економічну термінологію, основні поняття та показники мікро- та макроекономіки для обґрунтування управлінських рішень. РН 04.2. Демонструвати навички проведення аналізу і структури складових економічної політики держави. РН 04.3. Знати та використовувати основні методи мікро- та макроекономічного аналізу для обґрунтування управлінських рішень. РН 04.4. Знати та використовувати макроекономічні показники в системі національних рахунків для обґрунтування управлінських рішень. РН 05.1. Знати основні типи ринкових структур та особливості поведінки економічних агентів в умовах порушення досконалої конкуренції. РН 06.1. Знати принципи та механізми оптимізації рішень основних мікроекономічних суб'єктів – споживачів і фірм – в різних ринкових структурах. РН 06.2. Уміти розрахувати показники господарської діяльності підприємств, розуміти їх взаємозв'язок, оцінювати</p>

	<p>перспективи подальшого розвитку, виявляти проблеми і аналізувати ефективність обраної сфери діяльності.</p> <p>РН 06.3. Уміти оцінювати національне багатство, ВВП, ВНП, ІСЦ на сучасному етапі розвитку України та змістовно інтерпретувати отримані результати для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>РН 06.4. Уміти проводити аналіз сучасної монетарної політики в Україні та шляхів вирішення проблем для обґрунтування управлінських рішень.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Теорія формування попиту та пропозиції</i></p> <p>Тема 1.1. Предмет і метод мікроекономіки.</p> <p>Тема 1.2. Попит, пропозиція та їх взаємодія.</p> <p>Тема 1.3. Еластичність попиту та пропозиції.</p> <p>Тема 1.4. Теорія поведінки споживача. Мета споживача.</p> <p>Тема 1.5. Зміна рівноваги споживача. Індивідуальний та ринковий попит.</p> <p>Тема 1.6. Мікроекономічна модель фірми. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.</p> <p>Тема 1.7. Обмеження виробника. Продуктивність ресурсів і витрати виробництва.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Рівновага на товарних і ресурсних ринках</i></p> <p>Тема 2.1. Ринок досконалої конкуренції.</p> <p>Тема 2.2. Монопольний ринок.</p> <p>Тема 2.3. Ринок монополістичної конкуренції.</p> <p>Тема 2.4. Олігопольний ринок.</p> <p>Тема 2.5. Ринок факторів виробництва.</p> <p>Тема 2.6. Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту.</p> <p>Тема 2.7. Інституціональні аспекти ринкового господарства.</p> <p><i>Змістовий модуль 3. Аналіз основних ринків економіки</i></p> <p>Тема 3.1. Макроекономіка як наука.</p> <p>Тема 3.2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.</p> <p>Тема 3.3. Ринок праці.</p> <p>Тема 3.4. Товарний ринок.</p> <p>Тема 3.5. Грошовий ринок.</p> <p>Тема 3.6. Інфляційний механізм.</p> <p><i>Змістовий модуль 4. Аналіз і структура складових економічної політики держави</i></p> <p>Тема 4.1. Споживання домогосподарств.</p> <p>Тема 4.2. Приватні інвестиції.</p> <p>Тема 4.3. Сукупні витрати і ВВП.</p> <p>Тема 4.4. Економічна динаміка.</p> <p>Тема 4.5. Держава в системі макроекономічного регулювання.</p> <p>Тема 4.6. Макроекономічна політика у відкритій економіці.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону,</p>

процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).

Виконання практичних завдань навчає студентів аналізувати і узагальнювати факти економічної реальності, робити конкретні математичні розрахунки, будувати графіки і схеми. Кожне практичне заняття корисне тим, що реалізовується шляхом виконання завдань та рішення ситуацій за темою заняття. Це сприяє формуванню професійних компетенцій фахівця з менеджменту.

Під час практичних занять використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проєктної роботи, ажурна пилка.

При написанні індивідуально-дослідної роботи а також при виконанні самостійної роботи використовується дослідницький метод та прийом «advocato diabolo».

Види контролю та критерії оцінювання

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії. Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, практичні роботи, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій. Під час модульного контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести (в частині «Мікроекономіка»), а також модульні контрольні роботи (в частині «Макроекономіка»). Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку (3 семестр) та іспиту (4 семестр).

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за проміжного контролю «залік»

Назва категорії	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота		Модульний контроль		ІНДЗ	Загальний бал
За змістовими модулями	5	5	15	15	5	5	20	20	10	100
За весь курс	10		30		10		40		10	100

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Назва категорії	Лекції				Практичні заняття				Самостійна робота		Модульний контроль				ІНДЗ	Екзамен	Загальний бал
За змістовими модулями	2,5	2,5	2,5	2,5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	30	100
За весь курс	10				20				10		20				10	30	100

	Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти			
	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
іспит			залік	
	90–100	A	Відмінно	
	82–89	B	Добре	
	75–81	C	Зараховано	
	64–74	D		
	60–63	E	Задовільно	
	35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
	1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету https://cutt.ly/aR13OnU</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>			
Рекомендовані джерела інформації	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. 3-тє вид., виправл. та доп. Кн.1: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. Львів: Априорі, 2020. 648 с. 2. Гронтковська Г. Е. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 672 с. 3. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Мікроекономіка. Практикум: Навчальний посібник. Косік. К.: Центр учбової літератури. 2010. 672 с. 4. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Макроекономіка: підручник. К.: Знання, 2017. 458 с. 5. Малий І. Й., Радіонова І. Ф., Куценко Т. Ф., Федірко Н. В. Макроекономіка: базовий курс. Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2018. 254 с. 6. Макаренко М. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 216 с. 7. Мікроекономіка: підручник / А. П. Наливайченко, Л. А. Азьмук, П. Г. Банщиков та ін.; за наук. ред. А. П. Наливайченка. К.:КНЕУ, 2011. 446 с. <p>Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка:</p>			

Навчальний посібник / за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ». 2015. 348 с.

Додаткова література

1. Базові дефініції з економіки: навчальний посібник / П.І. Юхименко та ін. Біла Церква, Білоцерківський навчально-виробничий комплекс «Освіта», 2018. 260 с.
2. Конкурентоспроможність підприємства: підручник / П.І. Юхименко та ін. За заг. ред. д-ра екон. наук, професора, академіка НААН України Даниленка А.С. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 308 с.
3. Макконнелл К.Р. Экономикс: принципы, проблемы, политика : Учебник: Пер. с англ. / К.Р. Макконнелл, С.Л. Брю. М. : ИНФРА-М, 2009.916с.
4. Мікроекономіка: практикум: навчальний посібник / за ред. В.Д. Базилевича. К.: Знання, 2012. 491с.
5. Понедільчук Т.В., Рибак Н.О. Багатофакторна економетрична модель у визначенні чинників економічного зростання. *Економіка та управління АПК*. 2017. №1. С.97-103. URL: https://econommeneg.btsau.edu.ua/sites/default/files/visnyky/economika/ponedilchuk_rubak_ekon_1-2017.pdf
6. Ponedilchuk Tatiana, Paska Igor, Novikova Victoria, Satyr Larisa, Zadorozhna Ruslana State Policy Financial Support of Development of Agricultural Sector. *SHS Web of Conferences*. Les Ulis, Vol. 92, (2021).
7. New trends in the economic systems management in the context of modern global challenges : collective monograph VUZF University of Finance, Business and Entrepreneurship / Sofia. Bulgaria: VUZF Publishing House “St. Grigorii Bogoslov”, 2020. 309 p. P. 173-187.
8. Ponedilchuk T.V. Paska I.M. Analysis of Inflation Processes in Ukraine for 2012-2017 and their Impact on Economic Growth. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. - 2018. - Vol 2.- No 25. - P. 325-332 URL:<https://fkd.ubs.edu.ua/index.php/fkd/article/view/1470>
9. Понедільчук Т.В. Інтелектуальний капітал та національна конкурентоспроможність: концептуальні засади. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. – Вип 2.(48). – Ужгород, 2016 С.36-41 Режим доступу :<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/15432>
10. Мікроекономіка та макроекономіка. Методичні вказівки для практичних занять і самостійного вивчення дисципліни студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент». Частина 1 / Укладачі: Т. В. Понедільчук, Н. О. Рибак. Біла Церква, 2020. 85 с.
11. Мікроекономіка та макроекономіка. Частина II. Методичні вказівки для практичних занять і самостійного вивчення дисципліни студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОП 051 «Економіка», 072 «Фінанси,

банківська справа та страхування», 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність», 073 «Менеджмент», 071 «Облік і оподаткування», 281 «Публічне управління та адміністрування» / Укладачі: Т. В. Понедільчук, Н. О. Рибак. Біла Церква, 2020. 136 с.

Інформаційні ресурси

1. Державний комітет статистики України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
3. Національний банк України. - Режим доступу з: <http://www.bank.gov.ua>
4. Бібліотека імені В. Вернадського. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
5. Міжнародний центр перспективних досліджень. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.icps.kiev.ua>
6. Центр соціально-економічних досліджень. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.case-ukraine.com.ua>
7. Світовий банк. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.worldbank.org/>
8. Європейський центральний банк. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ecb.europa.eu>
9. Міжнародний валютний фонд. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.imf.org